

ב"ה

פרשת וזאת הברכה

ויהי בישורון מלך
דברים לג, ה.

ישורון – ישראל

רבינו הזקן מבאר בלקוטי-תורה ש"בחינת ישורון זהו בחינה גבוהה מאד", והיינו, שהשם "ישורון" מורה על הדרגא^[1] היותר נעלית בבני ישראל, למעלה מהשם "יעקב" ולמעלה גם מהשם "ישראל", וזהו מה שכתוב^[2] "ויהי בישורון מלך", שאז ראויים הם שיהיה אצלם מלך כו'.

אך צריך להבין: "ישורון" ו"ישראל" — משתווים בכך שיש בהם האותיות "ישר", וחלוקים זה מזה בכך שבשם "ישראל" הנה לאחרי "ישר" בא "אל", שהוא אחד משבע השמות הקדושים^[3], ואילו בשם "ישורון" הנה לאחרי "ישר" באים האותיות ו' ונ' פשוטה (סופית), ויש מקומות שבהם נכתב "ישורן" (ללא ו' בין האותיות ר' ו'ן), כך, שלאחרי "ישר" באה רק אות נו"ן פשוטה.

והנה, בענינה של נו"ן ארוכה מבאר רבינו הזקן^[4] (בפירוש הכתוב^[5] "ובו תדבקון") שמרומז הדבר בצורתה של האות (כמבואר בשער היחוד והאמונה^[6] ש"כל אות היא בתמונה מיוחדת פרטית המורה על ציור ההמשכה כו") — ש"הנו"ן פשוטה יש לה רגל ארוכה ומשוכה למטה (מן השורה) לרמז שתתפשט ותמשך . . למטה מטה".

וענְנוּ בנוגע לשם "ישורון" (בנו"ן ארוכה) — שמורה על יהודי שירד רחמנא ליצלן עד למטה מטה, שלכן אי אפשר להגיע אליו כאשר נמצאים בתוך השורה, אלא בהכרח לירד למטה מן השורה.

ולכאורה הרי זה היפך שם המעלה, ואיך יתאים עם האמור ש"ישורון" הוא שם היותר נעלה, למעלה מ"ישראל", ועל אחת כמה וכמה למעלה מ"יעקב"?

ויש לומר הביאור בזה, על פי ענין נוסף שמבאר רבינו הזקן בלקוטי-תורה^[7] בענין "ישורון", שהוא גם מלשון "שיר", שאין בו ראש וסוף, כדלקמן.

ובהקדמה: כאשר מדובר אודות מלך — "ויהי בישורון מלך" — הרי המלכותו למלך אינה בגלל שיש לו מעלות בערך אל העם, אלא הוא באין ערוך למעלה מהעם — "משכמו ומעלה גבוה מכל העם"^[8].

וטעם הדבר — לפי שכללות ענין המלכות, שצריך לציית אל המלך, אינו מצד השכל, אלא מצד קבלת עול.

... ובענין זה משתווים כל בני ישראל: ענין הקבלת עול יכול להיות גם אצל מי שצריכים אפילו להזכיר לו שנולד יהודי, כיון שיש לו שייכות לעצם הנפש, עצם נקודת היהדות, שישנה אצל כל אחד מישראל, וכמבואר בתניא^[9], שכל אחד מישראל, "כשבא לידי נסיון בדבר אמונה בה' אחד", מוסר נפשו "אפילו שלא לעשות רק איזה מעשה לבד נגד אמונת ה' אחד. . . אף שאינו מאמין בה כלל בלבד"^[10].

... ומצד ענין קבלת עול מלכותו יתברך, הרי הוא משתווה עם כל בני ישראל, ונעשה חלק מכלל ישראל כפי שנקראים בשם "ישורון" — שיש בו: (א) נו"ן ארוכה, שמורה שמגיעים גם ליהודי שנפל למטה מטה, שיש בכחו להגיע (לא רק לענינים שאליהם יכול להגיע מי שהוא בבחינת "יעקב" או "ישראל", אלא) גם לענינים שאליהם יכול להגיע רק מי שהוא בבחינת "ישורון" — השייכות עם המלך ("ויהי בישורון מלך"), בן מלך; (ב) אותיות "שיר", שאין בו ראש וסוף — להורות על ההשוואה של היהודי שנמצא במדריגה תחתונה (מטה מטה עד אין תכלית) עם היהודי שנמצא במדריגה עליונה (מעלה מעלה עד אין קץ), ששניהם נעשים מציאות אחת, שזוהי המציאות של קבלת עול.

קטע משיחת יו"ד שבט, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשכ"ו ע' 42.

- [1] נצבים מה, רע"א. וראה אוה"ת ברכה ע' א'תתנ ואילך. ע' א'תתע ואילך.
- [2] ברכה לג, ה.
- [3] שבועות לה, סע"א. רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ו ה"ב.
- [4] לקו"ת פ' ראה כ, סע"ב.
- [5] פ' ראה יג, ה.
- [6] פי"ב בהגהה.
- [7] נצבים שם. שה"ש א, ג.
- [8] שמואל-א ט, ב. וראה אוה"ת וירא (כרך ד) תרסד, ב. שה"ש (כרך ב) ע' תיד ואילך. ועוד.
- [9] פי"ט.
- [10] דאף שחשבון זה (שאינו מאמין בה כלל בלבד) אינו נוגע לבית-דין (ראה לקו"ש חכ"ח ע' 95. וש"נ), מ"מ, הוא בעצמו יודע שבאופן כזה אינו עובד ע"ז, ואעפ"כ מוסר נפשו אפילו על פרט קטן, מעשה בפועל בלבד (ראה גם תורת מנחם — התוועדויות חל"ח ע' 172. חל"ט ע' 437).

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה

ב"ה

פרשת וזאת הברכה - בראשית

'כל ישראל' הכנה ל'בראשית ברא'

ויש להוסיף ולבאר בפרטיות יותר השייכות^[1] ד"לעיני כל ישראל" עם הקריאה שלאחרי זה – "בראשית ברא אלקים" (שהרי מיד כשמסיימים את התורה מתחילים אותה עוד הפעם מתחילתה), וכן עם הקריאה שלפני זה, בהתחלת הפרשה – "וזאת הברכה".

הענין ד"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" הוא, שיהודי צריך לדעת, ש"את השמים", ענינים רוחניים, "ואת הארץ", ענינים גשמיים – "ברא אלקים". אין לו לחשוב ש"כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה"^[2], אלא עליו לדעת שמשל עצמו אין לו מאומה, כל מה שיש לו, הגשמיות והרוחניות שלו, יש לו מזה שהקב"ה מהוה בכל רגע ורגע^[3] כללות הבריאה וגם את ההשפעה אליו בפרט.

הרמז ב"וזאת הברכה אשר ברך משה" הוא: משה רבינו הוא רועה ישראל. הוא המדריך שלהם שיתנהגו בכל הנהגותיהם כדבעי, ועל ידו משפיעים להם כל הצטרכותיהם.

וכמאמר רבותינו ז"ל^[4] שירידת המן היה בזכותו של משה. גם ענני הכבוד שהיו בזכותו של אהרן ובארה של מרים, הנה כשנסתלקו אהרן ומרים, חזרו בזכותו של משה. ובאמת הנה גם לפני זה היה ההשפעה ממשה רבינו, ורק עברה באמצעות אהרן ומרים.

כי, ענינו של רועה ישראל הוא, שהוא דואג ומספק לבני ישראל כל המצטרך להם הן בגשמיות והן ברוחניות.

אבל בכדי לקבל את ההשפעה ממשה רבינו, רועה ישראל, ואתפשטותיה שבכל דרא ודרא^[5] - צריכים לעמוד בביטול והתקשרות אליו. צריכים להיות מסורים כמו צאן לרועה, צאן שאין להם רצונות משלהם, והולכים היכן שהרועה מוליך אותם. ובשעה שאין רצונות אישיים, לא בענינים ארציים, ולא בענינים שמימיים, אלא מסורים לגמרי למשה, אזי נעשים כלי לקבל את הברכה: "וזאת הברכה אשר ברך משה גו'" "ממגד שמים" – ענינים רוחניים, "ומתהום רובצת תחת"^[6] – ענינים גשמיים.

וזוהי השייכות של "בראשית ברא" עם "וזאת הברכה" ל"לעיני כל ישראל", כי: בכדי לאחוז באמת באהבת ישראל – כל ישראל – הרי זה על ידי היציאה מעצמו^[7], ובמילא, כאשר מונח אצלו האמת שמשלו אין לו מאומה, וכל מה שיש לו הרי זה של הקב"ה שהוא מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית – "בראשית ברא גו'" – ומצד זה מתמסר למשה ואתפשטותא דיליה – "וזאת הברכה גו'" – אזי יוצא ממציאותו, הוא אינו מציאות בפני עצמו, הוא חלק מכלל ישראל – "כל ישראל".

השייכות של "לעיני כל ישראל" עם "בראשית ברא" היא כפולה. כשם ש"בראשית ברא" נותן כח בעבודה של "כל ישראל" כנזכר לעיל, כך גם "כל ישראל" הוא הכנה ל"בראשית ברא".

בשמחת תורה צריך כל יהודי לסיים את התורה ולהתחיל ללמוד עוד הפעם מחדש ובאופן נעלה יותר, אך כאשר יהודי מתבונן במעמדו ומצבו במשך שנה העברה – יכול לחשוב לעצמו: אני עדיין בכלל ולחלוטין איני מוכן, וכיצד הנני שייך לזה?

על כך נותנים לו עצה (בתיבות האחרונות שבתורה) – "לעיני כל ישראל":
אם בתור פרט אינו יכול לבדו ללמוד את כל התורה ולקיימה – יכול את עצמו עם יהודים נוספים, להחזיק לומדי תורה, ועל ידי זה יהיה לו חלק בלימוד התורה של אותם יהודים שהוא מחזיק.

וכמאמר רבותינו ז"ל^[8] – וכן הוא הדין^[9] – שעל ידי זה שזבולון תומך בישכר, יש לו חלק בתורה שלומד ישכר.

קטע משיחת ליל שמחת תורה, תו"מ ה'תשח"י ח"א ע 91.

- ^[1] מכאן עד סוסי"ב – הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידית), ונדפס בלקו"ש ח"ב ע' 437 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.
^[2] עקב ח, יז.
^[3] שענין זה נכלל בהתיבות "ברא אלקים" (ראה לקמן סי"ב).
^[4] תענית ט, א.
^[5] תקו"ז תס"ט (קיב, רע"א. קיד, רע"א).
^[6] ברכה לג, יג.
^[7] כדלקמן סי"ח.
^[8] ראה ויק"ר פכ"ה, ב.
^[9] רמ"א יו"ד סרמ"ו ס"א.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחי
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה